

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๕๐๓
วันที่ ๑๖ ม.ค. ๖๗
เวลา ๑๖.๓๕

ส่วนราชการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๑๓๓, ๑๕๓๓
 ที่ นร.๐๕๐๕/ว(ล) ๒๑๓ วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกลุ่มงานส่งเสริมอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานราก โครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร สำหรับบ่อบาดาล

เสนอ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดพิจารณาแจ้งกรมชลประทาน เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ได้นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายไชยา พรหมา) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอนุชา นาคาศัย) ทราบแล้ว

๕๐๓
 ๐ 8 ม.ค. 2567
 (นางสาวรุ่งรัชณี อภิศักดิ์มนตรี)

กรมชลประทาน
รับจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เลขที่ ๕๖ 549/๖7
วันที่ 1๖ ม.ค. ๖7

๕๐๓
 ๐๘ ม.ค. ๖๗
 ๑๖.๔๒

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
 ปฏิบัติราชการแทนหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๑๖๖
วันที่ ๑๖ ม.ค. ๖๗ เวลา ๑๕.๐๗

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดพิจารณา และเห็นสมควรแจ้งกรมชลประทานดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เป็นอำนาจของรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์) หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๑๐๐/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖

๕๐๓
๑๑ ม.ค. ๖๗
๑๖.๕๕

(Signature)
 กษ.จ.ร.ท.

(นายประติษฐ์ เกษทวีสิริกุล)
 ผู้อำนวยการกองกลาง
 สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เห็นชอบตามเสนอ

(Signature)
 ๑๐ ม.ค. ๒๕๖๗

(นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์)
 รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต

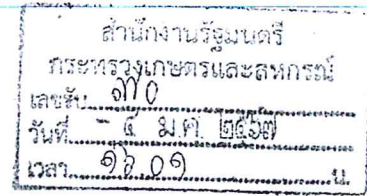
ที่ กษ ๐๖๐๑.๐๖/ ๖๒๐ ต. ๑๖๓๑.๖๗

เสนอ กรมชลประทาน
 เพื่อที่อธิบดีกรมชลประทาน
(Signature)
 กษ.จ.ร.ท.

(นายประติษฐ์ เกษทวีสิริกุล)
 ผู้อำนวยการกองกลาง
 สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๑๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๔ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกลุ่มงานส่งเสริมอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานราก โครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร สำหรับบ่อบาดาล

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๐๐๘/๐๑๒๕ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้เสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะ เพื่อป้องกันการทุจริต กรณีโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกลุ่มงานส่งเสริมอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานรากโครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร สำหรับบ่อบาดาล ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๗ ว่า

๑. รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกลุ่มงานส่งเสริมอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานรากโครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร สำหรับบ่อบาดาล ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอ

๒. ให้กระทรวงพลังงานเป็นหน่วยงานหลักรับเรื่องนี้ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อยุติ โดยให้กระทรวงพลังงานสรุปผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการ/ความเห็นในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

ปริญญ์ วรรณคุณ

(นางสาวปริญญ์วรรณคุณ จงธรรมคุณ)

ผู้อำนวยการกองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๗๒๓ (ภูเบศร์), ๑๕๓๓ (ปภัสรา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๕๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th (๙๐ ๐1-๐1-๕7)

ที่ ปช ๐๐๐๘/ ๐๑๒๕

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนนนทบุรี อำเภอเมืองนนทบุรี
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกลุ่มงานส่งเสริมอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานรากโครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร สำหรับบ่อบาดาล

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกลุ่มงานส่งเสริมอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานรากโครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร สำหรับบ่อบาดาล

ด้วยสำนักงาน ป.ป.ช. ขอเสนอ เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกลุ่มงานส่งเสริมอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานรากโครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร สำหรับบ่อบาดาล มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

ในโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกลุ่มงานส่งเสริมอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานรากโครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร สำหรับบ่อบาดาล พบว่า ประเด็นในขั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการอาจนำไปสู่การทุจริตและประพฤติมิชอบ อาทิ การเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการบางกลุ่ม กลุ่มผู้ได้รับการสนับสนุนโครงการสามารถใช้ประโยชน์จากระบบสูบน้ำเพียงไม่กี่ราย การปล่อยให้ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตรสำหรับบ่อบาดาลทิ้งร้างไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับสนับสนุนงบประมาณ

ในการนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกลุ่มงานส่งเสริมอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานรากโครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร สำหรับบ่อบาดาล ต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี ตามนัยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒

/๒. ความเร่ง...

“ข้อสั่งตั้ง เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและ เพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือ ประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีการศึกษาเพื่อเฝ้าระวังในโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกลุ่มงานส่งเสริมอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเศรษฐกิจ ฐานรากโครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร สำหรับบ่อบาดาล พบประเด็นในชั้นตอนต่าง ๆ ของโครงการอาจนำไปสู่การทุจริตและประพฤติมิชอบ ดังนี้

๑) การจัดสรรงบประมาณ

คณะทำงานบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านพลังงานเชิงพื้นที่ ที่มีอำนาจหน้าที่ ในการพิจารณากลับกรองตามเกณฑ์การพิจารณาของแต่ละประเภทเทคโนโลยี ตามที่หน่วยงานขอรับการ สนับสนุนและจัดลำดับความสำคัญของกลุ่มเป้าหมายในระดับพื้นที่ที่สำคัญ ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการในพื้นที่ แต่ยังคงขาดองค์ประกอบของนักวิชาการในการให้ความเห็นประกอบ ซึ่งเรื่องดังกล่าวมิได้ส่อว่าจะเกิดการทุจริต แต่อย่างใด แต่หากสามารถเพิ่มเติมองค์ประกอบของนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญ อาทิ ด้านพลังงาน ด้านการเกษตร จะสามารถช่วยให้การพิจารณาจัดสรรงบประมาณในพื้นที่ที่มีความครบถ้วนและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒) การยื่นขอโครงการต่อกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

ระยะเวลาการรับสมัครการสนับสนุนงบประมาณจัดทำโครงการระบบสูบน้ำพลังงาน แสงอาทิตย์ สำหรับบ่อบาดาลมีระยะเวลาการยื่นขอในแต่ละปีไม่มีช่วงเวลาที่แน่นอน และมีระยะการยื่นขอที่สั้น (ประมาณ ๑ เดือน) ซึ่งการยื่นขอมียื่นตอนจำนวนมาก ระยะเวลาที่เปิดให้ประชาชนที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ยื่นขอโครงการฯ มีเพียง ๑๐ วัน จึงทำให้ประชาชนเตรียมความพร้อมให้ตรงตามเงื่อนไขที่กองทุนฯ กำหนด ในปีนั้น ๆ ไม่ทัน ส่วนทางสำนักงานพลังงานจังหวัด ก็มีบุคลากรจำกัดไม่สามารถตรวจสอบว่า การยื่นขอ งบประมาณแต่ละพื้นที่ตรงตามเงื่อนไขได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน และต้องรอการจัดวาระเพื่อพิจารณาเสนอต่อ คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ นอกจากนี้ ยังปรากฏข้อเท็จจริงว่าบางพื้นที่ องค์การบริหาร ส่วนตำบล หรือบริษัทเอกชนเป็นผู้เข้ามาขุดบ่อบาดาลให้แก่ชาวบ้านเพื่อให้รวมตัวกันขอโครงการ ดังนั้น ด้วยระยะเวลาที่จำกัด จึงอาจเกิดเป็นช่องทางกีดกันให้มีผู้ยื่นขอได้เฉพาะผู้ที่ได้รับข่าวสารจากหน่วยงานภาครัฐ ล่วงหน้าเท่านั้น

๓) การจัดซื้อจัดจ้าง

(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารสัญญา ๒ ประเภท คือ การบริหารแบบ รวมสัญญา และ การบริหารแบบแยกสัญญา โดยขึ้นอยู่กับตอนยื่นขอและการพิจารณาอนุมัติของกองทุนฯ ว่า พิจารณารวมหรือแยกโครงการ หากรวมสัญญาก็จะทำให้มูลค่าโครงการสูงกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท และใช้วิธี ประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) แต่หากแยกพิจารณาสัญญาออกเป็นแต่ละโครงการ ทำให้แต่ละ ระบบมีราคาไม่ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท สามารถใช้วิธีเฉพาะเจาะจงได้ นอกจากนี้ ทางกองทุนฯ กำหนดเงื่อนไขให้ ต้องลงนามในสัญญาภายในระยะเวลาที่จำกัดเพียง ๙๐ วัน นับแต่ได้รับแจ้งมติจากกองทุนฯ การบริหารแบบ แยกสัญญาที่ใช้วิธีเฉพาะเจาะจง จึงอาจเอื้อประโยชน์ให้หน่วยงานของรัฐสามารถเลือกผู้รับจ้างที่มีการตกลงกัน เอาไว้ก่อนได้

/ (๒). การ...

“ข้อสัคัญ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

(๒) การกำหนดแบบและสเปคของงาน อาทิ แผงโซลาร์เซลล์จะต้องได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) และผลิตในประเทศไทย อินเวอร์เตอร์ (Inverter) ซึ่งเป็นอุปกรณ์ปรับความเร็วรอบมอเตอร์ ที่มีศักยภาพช่วยลดการใช้พลังงานต่อหน่วยสูง สามารถใช้งานควบคู่ได้กับมอเตอร์ไฟฟ้าทั่วไป ต้องเป็นของบริษัทที่ขึ้นบัญชีนวัตกรรมไว้ และจากข้อมูลของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมพบว่า ผู้ประกอบการผลิตแผงโซลาร์เซลล์ในประเทศไทย และได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีจำนวน ๔ บริษัท และอินเวอร์เตอร์ (Inverter) สำหรับปั้มน้ำจากเซลล์แสงอาทิตย์มีผู้จำหน่าย จำนวน ๑ บริษัท จึงทำให้เหลือผู้ประกอบการไม่กี่รายที่มีสินค้าเพื่อให้จัดทำโครงการตรงตามคุณสมบัติที่กำหนด การกำหนดแบบและสเปคของงานในลักษณะดังกล่าวอาจเป็นช่องทางการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการบางกลุ่มได้ ประกอบกับ พบว่า บางจังหวัดมีบริษัทที่คุณสมบัติครบถ้วนเข้ามายื่นขอทุนที่ได้รับอนุมัติโครงการ โดยที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่มีการประกาศใด ๆ ดังนั้น ด้วยคุณสมบัติของสเปคงาน จึงทำให้มีผู้ประกอบการไม่กี่รายที่มีสินค้าตรงตามคุณสมบัติที่กำหนด และหน่วยงานต้องลงนามในสัญญาภายในระยะเวลาที่กำหนด คือ ๙๐ วัน จึงทำให้ไม่มีเวลาในการสรรหาผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติครบถ้วนรายอื่น จึงตัดสินใจเลือกบริษัทที่มีสินค้าตรงตามคุณสมบัติครบถ้วนที่เข้ามาเสนอราคา จึงอาจกล่าวว่าการเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการบางกลุ่มได้

๔) กรรมสิทธิ์และการบำรุงรักษา

แม้ว่ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ได้มีการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาการขาดการบำรุงรักษาเป็นผลให้ทรัพย์สินถูกทิ้งร้างไม่ได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ในกลุ่มโครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ เช่น การกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชาวบ้านที่รวมตัวกันยื่นขอโครงการมีการวางแผนไว้ร้อยละ ๕ ของโครงการ เพื่อใช้ในการดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินจากโครงการ อย่างไรก็ตาม พบว่า ยังไม่มีแนวทางที่แน่ชัดว่าเงินดังกล่าวจะต้องมีการบริหารจัดการอย่างไร ตลอดจนปัญหาที่ทำให้มีการวางแผนก่อนที่ได้รับการอนุมัติโครงการเป็นเรื่องที่ยากต่อการดำเนินการ จึงอาจเกิดปัญหาในอนาคตเรื่องการปล่อยทิ้งร้างและไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับสนับสนุนงบประมาณ

๕) การใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินและความคุ้มค่า

แม้ว่าประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ เห็นร่วมกันว่าโครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อชาวบ้านอย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม ยังคงพบปัญหาที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงจากรายงานการตรวจสอบโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในประเด็นเกี่ยวกับจำนวนผู้ใช้น้ำและพื้นที่ใช้ประโยชน์จากระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเป้าหมายที่กำหนด บางโครงการผู้ใช้น้ำที่มีสมาชิกภายในกลุ่มใช้ประโยชน์จากระบบสูบน้ำเพียงรายเดียว ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือเป็นเครือญาติกันเท่านั้น กลุ่มผู้ใช้น้ำไม่สามารถร่วมสมทบอุปกรณ์ระบบส่งน้ำไปยังพื้นที่การเกษตรของตนเองได้ เนื่องจากมีระยะทางของพื้นที่ที่ไกลจากกัน และการต่อท่อส่งน้ำมีความลำบาก จึงอาจเป็นประเด็นเรื่องความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณได้ และกองทุนฯ ยังขาดการติดตามและประเมินผลถึงความคุ้มค่าของโครงการว่า ชาวบ้านสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการทำการเกษตรและเพิ่มผลผลิตจากการเกษตรได้มากน้อยเพียงใด

๖) การติดตามและประเมินผลโครงการ

(๑) การติดตามและประเมินผล ยังปรากฏปัญหาและอุปสรรคที่สำนักงานพลังงานจังหวัดพบในการลงพื้นที่ติดตามและประเมินผลโครงการฯ ได้แก่ ระยะทางในแต่ละพื้นที่ค่อนข้างไกล ต้องอาศัยเวลาในการเดินทาง เจ้าหน้าที่ขาดยานพาหนะในการลงพื้นที่ ชาวผู้เกี่ยวข้องที่มีองค์ความรู้เกี่ยวกับ

/ พลังงาน...

“ชื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

พลังงานทดแทนในการเข้าไปตรวจสอบ และพบปัญหาเรื่องข้อมูลโครงการ ซึ่งกองทุนฯ แจ้งสำนักงานพลังงานจังหวัดมาเพียงแค่ชื่อโครงการ แต่ขาดเอกสารข้อมูลอื่น ๆ ของโครงการฯ ในบางครั้งทางสำนักงานพลังงานจังหวัดไม่สามารถหาพิกัดที่ตั้งของโครงการ หรือทราบได้ว่าทรัพย์สินของโครงการถูกต้องตามสเปคของโครงการหรือไม่ ดังนั้น การติดตามและประเมินผลโครงการฯ จึงไม่สามารถทำได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ไม่สามารถสะท้อนปัญหาจากพื้นที่ไปยังกองทุนส่วนกลางได้

(๒) การติดตามและประเมินผลโครงการลักษณะระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนฯ โดยใช้เกณฑ์ประเมินผลโครงการ CIPP Model และ Five Criteria ในระหว่างปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ มีจำนวน ๓ โครงการ ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนโครงการลักษณะระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ที่ได้รับการสนับสนุนเงินจากกองทุนฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ที่มีจำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๐๑ โครงการ จึงอาจเกิดปัญหาเรื่องการปล่อยทิ้งร้างและไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับสนับสนุนงบประมาณ

๗) การเปิดเผยข้อมูลโครงการเพื่อให้เกิดความโปร่งใส

ในแต่ละปีมีผู้ยื่นขอโครงการเป็นจำนวนมาก แต่งบประมาณที่สนับสนุนมีจำนวนน้อย ทำให้กองทุนฯ ไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณให้ชาวบ้านทุกกลุ่มที่ยื่นขอได้ และจากการค้นหาข้อมูลตลอดจนสอบถามหน่วยงานในพื้นที่ พบว่าทางกองทุนฯ ไม่มีการแจ้งเหตุผลในกรณีที่ชาวบ้านไม่ได้รับการสนับสนุนฯ จึงทำให้เกิดความไม่พอใจของชาวบ้านกลุ่มที่ไม่ได้รับเลือกมาต่อว่าทางหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะในบางครั้งชาวบ้านลงทุนขุดบ่อบาดาล เพื่อให้ตรงตามเงื่อนไขที่กองทุนฯ กำหนดจึงอาจมีประเด็นคำถามว่า มีการคัดเลือกเฉพาะกลุ่มคนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือจังหวัดมีความคุ้นเคยเป็นพิเศษหรือไม่ และโดยจากการสืบค้นข้อมูล พบว่า หลังจากมีการจัดตั้งสำนักงานบริหารกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พบว่า ไม่มีการเผยแพร่รายงานผลการดำเนินงานกองทุนประจำปีงบประมาณขึ้นบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน จึงอาจมีประเด็นคำถามถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของทรัพย์สินที่เกิดจากเงินสนับสนุนของทางกองทุนฯ ว่าสามารถใช้งานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ และวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ หรือไม่ เพียงใด

ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกลุ่มงานส่งเสริมอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานรากโครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตรสำหรับบ่อบาดาล ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณี

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

เนื่องจากการดำเนินโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกลุ่มงานส่งเสริมอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานรากโครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร สำหรับบ่อบาดาล ในขั้นตอนต่าง ๆ อาจนำไปสู่การทุจริตและประพฤติมิชอบ อาทิ การเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการบางกลุ่ม การขาดการบริหารจัดการและการติดตามและประเมินผลที่ไร้ประสิทธิภาพอาจทำให้ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตรสำหรับบ่อบาดาลถูกทิ้งร้างไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับสนับสนุนงบประมาณ จำนวนผู้ใช้น้ำและพื้นที่ใช้ประโยชน์จากระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเป้าหมายที่กำหนดและบางโครงการมีผู้ใช้น้ำเพียงรายเดียว ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือเป็นเครือญาติกันเท่านั้น ดังนั้น คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้อง

/ ดำเนินการ...

“ชื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

ดำเนินการตามควรแก่กรณี เพื่อหาแนวทางป้องกันมิให้เกิดการทุจริตหรือเกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของรัฐหรือประชาชนโดยเร็ว ซึ่งจะส่งผลให้โครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก “กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกลุ่มงานส่งเสริมอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานรากโครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อการเกษตร สำหรับปลอดกาลเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ อย่างแท้จริง

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ บัญญัติว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

(๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

...”

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นควรมีข้อเสนอแนะไปยังคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

๑) ประเด็นการจัดสรรงบประมาณ

(๑) คณะทำงานบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านพลังงานเชิงพื้นที่ควรมีนักวิชาการในแต่ละสาขาที่เกี่ยวข้อง อาทิ ด้านพลังงาน ด้านการเกษตร เข้าไปร่วมในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๒) หลักเกณฑ์การพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ควรให้ความสำคัญกับประเด็นเรื่องความคุ้มค่ามากขึ้น ทั้งนี้ ให้ผู้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ประเมินว่า หากได้รับการสนับสนุนงบประมาณดังกล่าว จะช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรได้มากน้อยเพียงใด โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ

/ (๓) กองทุนฯ...

“ข้อสังเกต เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

(๓) กองทุนฯ ควรมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมทรัพยากรน้ำบาดาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารจัดการงบประมาณ เพื่อมิให้เกิดความทับซ้อนกันในการจัดสรรงบประมาณการจัดทำระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อการเกษตร สำหรับบ่อบาดาลในพื้นที่หนึ่ง ๆ

๒) ประเด็นการยื่นขอโครงการต่อกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

กองทุนฯ ควรกำหนดกรอบระยะเวลา หรือปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจนและ มีการประชาสัมพันธ์ไปยังพื้นที่เป็นระยะเวลานานพอสมควรก่อนเริ่มดำเนินการจริง เพื่อให้ประชาชนมีเวลา เตรียมตัวให้ตรงตามเงื่อนไขการรับสมัครและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีเวลาในการดำเนินการรวบรวมเอกสารและ พิจารณากลับกรองให้ถี่ถ้วนมากขึ้น

๓) ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง

(๑) ในการดำเนินการอนุมัติเงินสนับสนุน ทางกองทุนฯ ควรพิจารณาโครงการที่มี ลักษณะเดียวกันและหน่วยงานเดียวกันเป็นผู้ดำเนินการขอรับเงิน รวมเป็นโครงการเดียวกัน และควรใช้วิธี e - bidding ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้เกิดการแข่งขันทางราคาอย่างแท้จริง

(๒) สำนักงานประมาณ เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำบัญชีนวัตกรรมควรประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางป้องกันไม่ให้สินค้าในบัญชีนวัตกรรมเกิดการผูกขาด หรือ เอื้อประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งทำให้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่รัฐบาล ต้องการสนับสนุนและส่งเสริมการนำนวัตกรรมไทย ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศและส่งเสริมให้เกิดการผลิตเชิงพาณิชย์

๔) ประเด็นเรื่องกรรมสิทธิ์และการบำรุงรักษา

กองทุนฯ ควรมีตัวอย่างแนวทางแผนบริหารจัดการการใช้งานร่วมกัน และแผน บำรุงรักษาให้ชาวบ้านเลือกใช้ เพื่อให้ทรัพย์สินได้รับการดูแลบำรุงรักษาและสามารถใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ได้ ในระยะยาว

๕) ประเด็นการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินและความคุ้มค่า

(๑) กองทุนฯ ควรเพิ่มสัดส่วนการติดตามและประเมินผลโครงการลักษณะระบบ สูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ให้เหมาะสมกับจำนวนโครงการฯ ที่กองทุนฯ ได้ทำการอนุมัติงบประมาณ

(๒) กองทุนฯ ควรมีการติดตามและประเมินผลในเรื่องของจำนวนผู้ใช้น้ำและพื้นที่ ใช้ประโยชน์จากระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์เพิ่มเติมว่า เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเป้าหมายที่กำหนด หรือไม่ หากไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ควรมีมาตรการต่อหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุน หรือ ประชาชนที่อนุญาตให้นำชื่อมาใช้เพื่อยื่นคำขอสันับสนุนโครงการฯ จากกองทุนฯ

(๓) กองทุนฯ ควรมีการติดตามและประเมินผลถึงความคุ้มค่าของโครงการว่า ระบบ สูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถช่วยชาวบ้านลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการทำเกษตรและเพิ่มผลผลิตจาก การเกษตรได้มากน้อยเพียงใด

/ ๖) ประเด็น...

“ชื่อลี้ภัย เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

๖) ประเด็นการติดตามและประเมินผลโครงการ

(๑) กองทุนฯ ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพลังงาน และการตรวจโครงการแก่เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการ มีการสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ในการตรวจติดตามและประเมินผล มีการส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ภายในจังหวัดนั้น ๆ ให้แก่สำนักงานพลังงานจังหวัด และมีการรายงานการติดตามและประเมินผลในรูปแบบออนไลน์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการติดตามและประเมินผลมากยิ่งขึ้น

(๒) กองทุนฯ ควรพิจารณาเพิ่มสัดส่วนในการติดตามและประเมินผลโครงการลักษณะระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ โดยใช้เกณฑ์ประเมินผลโครงการ CIPP Model และ Five Criteria ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันปัญหาการปล่อยทิ้งร้างและไม่ได้ใช้ประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับสนับสนุนงบประมาณ

๗) ประเด็นการเปิดเผยข้อมูลโครงการเพื่อให้เกิดความโปร่งใส

กองทุนฯ ควรเปิดเผยข้อมูลในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานต่อสาธารณะว่า มีการอนุมัติสนับสนุนเงินงบประมาณให้แก่โครงการฯ ไต่บ้าง ในส่วนของโครงการฯ ที่ไม่ได้รับเงินสนับสนุนเป็นเพราะเหตุใด และเปิดเผยรายงานผลการดำเนินการของโครงการฯ ที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ในแต่ละปีทางเว็บไซต์ของสำนักงานกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

(รายละเอียดข้อเสนอแนะฯ ปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(วัชรพล ประสารราชกิจ)

ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักเฝ้าระวังและประเมินสภาวะการทุจริต

โทร. ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ (มณฑกานต์/อภิพล)

โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๔๐๑๐ - ๑๑

e-mail : bbaro@nacc.go.th

สำเนาถูกต้อง

มณฑกานต์

(นางสาวมณฑกานต์ เลิศวิเศษกุล)

เจ้าหน้าที่ป้องกันการทุจริตชำนาญการ

วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

“ซื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

OR Code

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริต กรณีโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจาก
“กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน” ในกลุ่มงานส่งเสริมอนุรักษ์พลังงานและ
พลังงานทดแทนเศรษฐกิจฐานรากโครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์
เพื่อการเกษตร สำหรับบ่อบาดาล

